

UDENRIGSMINISTERIET

Redegørelse for aftale om ny tilgang til åbenhed i Rådets lovgivningsarbejde

Baggrund

Rådets tilgang til åbenhed om og offentliggørelse af dokumenter knyttet til lovgivningsarbejdet har over de seneste år været genstand for kritik fra blandt andre EU's ombudsmand, EU-domstolen og 26 nationale parlamenter, herunder Folketinget. Danmark har sammen med en kreds af ligesindede lande løbende arbejdet for at øge åbenheden omkring Rådets lovgivningsarbejde.

Den tiltagende offentlige kritik gav i 2018 anledning til, at Rådssekretariatet fremsatte et forslag til en relativt omfattende, opdateret tilgang til åbenhed omkring lovgivningsarbejdet gennem den såkaldte "*milepælstilgang*". Milepælstilgangen omfattede en række forslag til strømlining og systematisering af processen for offentliggørelse af dokumenter, herunder forslag om systematisk at offentliggøre dokumenter på fastlagte tidspunkter i lovgivningsprocessen. Forslaget sigtede på samlet set at skabe betydelig mere åbenhed omkring lovgivningsarbejdet i Rådet, navnlig i adgangen til relevante dokumenter.

Et flertal i Europaudvalget (S, V, LA, ALT, RV og K) og afgav den 12. april 2019 betretning over forslag til Forslag til folketingsbeslutning i Rådet (B88), i hvilken flertallet gav udtryk for, "*at regeringen i arbejdet for øget åbenhed i Rådet i første omgang bør prioritere de igangværende drøftelser og forhandlinger og støtte Rådssekretariatets foreslåede milepælstilgang*".

Forhandlingsforløb

Forhandlingerne i Rådet viste sig dog at blive svære og demonstrerede samtidig, at medlemslandene ligger langt fra hinanden ift. ambitionsniveauet for åbenhed.

På den ene side støttede Danmark sammen med en tæt kreds af ligesindede aktivt op om en ambitiøs version af milepælstilgangen.

På den anden side udviste en større gruppe lande meget betydelig skepsis over for forslaget, som, man frygtede, ville svække det fornødne fortrolighedsrum omkring forhandlingerne og dermed effektiviteten af EU's lovgivningsarbejde.

Trods flere forsøg i løbet af 2018 og foråret 2019 på at opnå enighed om en ny tilgang lykkedes det ikke. Forhandlingerne kuldsejlede under rumænsk formandskab i sommeren 2019. I stedet for at tage forhandlingerne op igen valgte det finske formandskab, der overtog efter rumænerne, at gennemføre et pilotprojekt om øget åbenhed. Pilotprojektet implementerede nogle af de forslag, som milepælstilgangen oprindeligt havde lagt op til, og som formandskabet kunne iværksætte på egen hånd. Det gjaldt bl.a. offentliggørelse af fremskridtsrapporter, såfremt ingen af undtagelserne fra aktindsigtsforordningen gjorde sig gældende, og systematisk offentliggørelse af Rådets mandat forud for forhandlinger.

Enhed:

Udenrigsministeriet
Europapolitisk kontor

Dato: 5. oktober 2020

Sagsnummer:

2020 - 5106

Bilag:

Da pilotprojektet udløb – ved udgangen af finsk formandskab i december 2019 – fastslog det finske formandskab, at offentliggørelsen af de omfattede dokumenter *ikke* havde forårsaget problemer for hverken fortrolighedsrummet i Rådet eller effektiviteten af lovgivningsarbejdet.

Det kroatiske formandskab tilkendegav at ville forsætte den finske praksis, men fulgte – i lyset af Covid-19-krisen – aldrig op som planlagt, ligesom kroaterne heller ikke genoptog forhandlingerne i Rådet om en opdateret tilgang til åbenhed. Til gengæld besluttede det tyske formandskab i juli 2020 – i lyset af de gode erfaringer fra det finske formandskab og efter konsultationer med Danmark og ligesindede – at genoptage forhandlingerne med udgangspunkt i pilotprojektet. Det lykkedes efter en kort men intens konsultationsproces at opnå enighed blandt medlemslandene om en ny tilgang, der med støtte fra alle medlemslande blev vedtaget i Coreper den 14. juli 2020.

Opdateret tilgang til åbenhed i Rådet

Den nye tilgang indeholder følgende væsentligste *nye* tiltag:

Dokument	Nuværende praksis	Ny praksis
Fremskridtsrapporter	Fremskridtsrapporter, der sendes til Coreper, har hidtil som udgangspunkt været klassificeret som LIMITE-dokumenter (dvs. internt rådsdokument, der <u>ikke</u> automatisk er tilgængeligt for offentligheden). Ethvert siddende formandskab har imidlertid prerogativ til at offentliggøre fremskridtsrapporter. Hvis fremskridtsrapporter sendes til Rådet, bliver de automatisk offentliggjort.	Offentliggøres systematisk hvad enten, de sendes til Coreper eller til Rådet, med mindre, at et medlemsland gør indsigelse. (På dansk opfordring har Rådets Juridiske Tjeneste dog slået fast, at den eksisterende stemmeregulering – simpelt flertal, jf. Rådets forretningsorden – fortsat gør sig gældende).
Rådets indledende mandat forud for forhandlinger	Er hidtil blevet offentliggjort, når vedtaget i Rådet (som generel indstilling), men ikke ved vedtagelse i Coreper.	Offentliggøres, hvad enten det vedtages i Rådet eller i Coreper.
Trilogdokument med institutionernes indledende positioner	Ingen fast praksis, offentliggøres i nogle sager, i andre ikke.	Systematisk offentliggørelse.
Rådets endelige position med afspejling af forhandlingernes udfald (efter indgåelse af trilogaftale)	Offentliggøres ikke sædvanligvis af Rådet, men af EP ved dagsordensfastsættelse af afstemning.	Offentliggøres systematisk af Rådet efter inddragelse ("examination") af Coreper.
Løbende kommunikation om udvikling i lovgivningsprocessen, herunder triloger	Det siddende formandskab beslutter, i hvilket omfang der kommunikerer offensivt.	Formel forpligtigelse på aktiv kommunikation, herunder på sociale medier.

I tillæg til de konkrete tiltag indeholder den nye tilgang en tilkendegivelse af, at Rådet fortsat vil overveje hvilke eventuelle skridt, der fremover vil være nødvendige for at sikre tilstrækkelig åbenhed omkring lovgivningsarbejdet. Derudover forpligtiges Coreper på at tage sagen op igen efter behov ("as appropriate").